

Àngels Mach i Buch,
Presidenta de la
Societat Andorrana
de Ciències

Benvinguts a les 17es Trobades Culturals Pirinenques i les primeres realitzades en forma telemàtica, des de la sala La Consòrcia del Centre de Congressos d'Andorra la Vella.

Les Trobades Culturals Pirinenques varen néixer l'any 2004 per la iniciativa d'associacions culturals de tres territoris pirinencs: el Col·lectiu Pirineus Culturals, de l'Alt Urgell; l'Institut d'Estudis Ceretans, de la Cerdanya i la Societat Andorrana de Ciències. Cadascuna de les entitats va buscar el suport de les seves institucions per a la logística i la publicació de les actes en un llibre (el Ministeri d'Afers Exteriors d'Andorra, l'Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran (Idapa) i el Patronat Francesc Eiximenis - Diputació de Girona).

L'any següent, el 2005, s'hi van incorporar l'Ecomuseu de les Valls d'Àneu i PirineuFòrum. El 2006, l'Àmbit de Recerques del Berguedà i el Centre d'Estudis Ribagorçans. I el 2009, en la cinquena edició, s'hi van afegir el Centre d'Estudis Comarcals del Ripollès i l'Institut d'Estudis Aranès, a més de l'Institut Ramon Muntaner com a patrocinador. Els Ajuntaments, Comuns i Mairies dels llocs on s'han anat realitzant aquestes trobades també hi han donat el seu suport. En la sisena edició, el Col·lectiu Pirineus Cultural es va transformar en Institut d'Estudis Comarcals de l'Alt Urgell.

Les entitats promotores de les Trobades Culturals Pirinenques seguien creixent amb nous territoris, i en la setena edició s'hi va incorporar el centre d'estudis Amics de Besalú i el seu Comtat. L'any 2014, vàrem créixer cap al nord amb dos entitats de la Catalunya Nord, el Casal del Conflent i el Centre Cultural Català del Vallespir. Les següents edicions es van dur a terme en aquests territoris, i al 2016 s'hi va afegir l'Associació per a la Protecció del Patrimoni i la Memòria Col·lectiva de la Vall de Querol de la Cerdanya

del Nord. Fins al 2019 en què s'hi van sumar dues entitats del Rosselló: el Grup Teatral Ultrera i l'Associació Pastor en ocasió de fer les 16es Trobades a la vila de Sureda. El nucli primigeni s'ha anat eixamplant fins a ser els 15 centres d'estudis que som actualment, amb la incorporació del Grup de Recerca de Cerdanya enguany, arribant a la Ribagorça i l'Aran d'un costat fins a la costa de Girona i la costa del Rosselló. La itinerància ha fet que hàgim pogut conèixer molt millor el territori pirinenc que ens és comú i la seva gent.

Organitzar unes jornades en el període incert de la pandèmia de la covid-19 era molt arriscat. Les Trobades Culturals Pirinenques, que s'han realitzat en forma presencial des del 2004 ininterrompudament en diferents indrets de la geografia pirinenca acollides pel centre d'estudis de cada lloc, s'havien previst en forma presencial inicialment el darrer cap de setmana d'octubre del 2020 al Capcir.

L'any pandèmic, atès que la coordinació de les trobades la duu a terme la Societat Andorrana de Ciències i per tal d'assegurar poder-la realitzar amb l'èxit que mereix, i després de fer consultes amb els altres centres, va fer decidir de realitzar aquesta edició a Andorra la Vella, en disposar Andorra de més mobilitat per a tots els pirinencs. I també retardar-les un mes per poder realitzar els canvis i sol·licitar les autoritzacions preceptives al Ministeri de Salut.

Agraïm molt sincerament l'acollida del Comú d'Andorra la Vella, que ens ha cedit la sala gran de La Consòrcia, de 570 m², amb una capacitat habitual d'entre 250 i 150 persones assegudes, per poder mantenir la distància necessària per garantir la salut dels participants, i amb un equipament tècnic de primer nivell. Tot i preveure prou distància entre els ponents i els assistents, una part de les ponències en vídeo i una part no presencial, un cop se'ns va denegar la presencialitat a causa d'un empitjorament de la situació sanitària, vam haver de recórrer a oferir les trobades en forma només telemàtica.

Agraïm a l'Institut Ramon Muntaner el suport tècnic per poder-les difondre en directe per streaming i per l'ajut en l'organització tècnica.

El cartell de la convocatòria conté la imatge del pont de la Margineda d'Andorra la Vella, que simbolitza els ponts entre els diferents territoris pirinencs. Una metàfora d'unió i de les aliances a relatar, des del País Basc fins a Cadaqués, a banda i banda de la serralada del Pirineu.

El tema central que va ser escollit, Aliances territorials pirinenques, és prou ampli per poder trobar material en els diferents territoris, i els autors ens han demostrat que la cooperació entre els territoris pirinencs ha estat important històricament com ho és actualment i ho serà en el futur també. Vàrem demanar als comunicants que trobessin la forma de recordar-nos aquests acords tant des del punt de vista històric, econòmic, de pastures, de pesqueres, de relacions comercials, de relacions socials, però també les altres aliances presents i del futur. Diferents projectes del Poctefa, de la Comunitat de Treball dels Pirineus, de cooperació transfronterera, de l'àrea econòmica Andorra-Pirineus... i el futur tractat d'associació d'Andorra amb la Unió Europea que s'està tramitant. Les aliances, acords, pactes, concòrdies, avinences i també desavinences han marcat els territoris pirinencs.

Finalment, agraïm a tots els ponents l'esforç per presentar els seus treballs de recerca i als assistents virtuals, el seguiment d'aquestes primeres trobades telemàtiques, pel seu suport.